

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohányzószékben.

Székesfehérvár koldusügye.

A törvényhatósági bizottság tagjainak szives figyelmébe.

II. közlemény.

Örömmel hallottam több felől, hogy ezen cím alatt irt első közleményem a megérdemlett figyelemben részesült. Érveimet mindenki a maguk szomorú valóságában értékelte. Az orvosok azonban különösen hangsúlyozzák azt, hogy a koldusok a ragályok terjesztésének egyik főeszközei. És pedig nemcsak piszkos, fertőzött ruhákkal, hanem a pénzzel is, a melyeket gyakran elváltanak.

A koldusügyön segíteni kell.

Hogyan?

Ugy semmiesetre sem, hogy megrögzött alkoholistáknak módot nyújtunk arra, hogy a mit ők háznál összekoldulnak, azt a hatodik háznál elpálkazzák. Ez bűn a koldus ellen és bűn a város ellen.

A mi koldusainknak (testileg) a következőkre van szükségük:

- 1) hogy a pátinkázásról leszokjanak,
 - 2) hogy tisztességes szállásuk és tisztességes ellátásuk legyen.
 - 3) hogy a menyiben lehe., dolgozzanak.
- (Sőt így még lelki gondozásukról is lehetne szó.)

Hogyan érjük ezt el?

Tessék szegényházat építeni. A város közönsége úgyis a saját pénzen tartja el koldusait. Nagyon mindegy most már, hogy pénteken ad-e ki minden család 20—80 fillért hetenkint, vagy városi adóban fizet ennek megfelelő összeget. Illetőleg kevesebbet, mert az általános megadóztatás esetén a zsugoriak is egyformán fizetnének, a kik most ridegen, vagy igazságosan elutasítják ajtajuktól a koldust.

Mennyibe kerül egy szegény eltartása? Az aggintézet egészséges jó élélmé 34 fillérbe kerül naponta. Egy évben 120 korona. Számítsunk lakásra, ruházatra 40 koronát: egy koldusnak évi ellátása 160 koronát emészt fel. Jelenleg van 60 koldusunk, akiket a magunkénak vallhatunk. Ha százat számítunk, a városnak 16 ezer koronájába kerülne a szegényügy. Ez azonban nem pótdoból kerülne ki, hanem legnagyobb részét a városhoz befolyt büntetés-pénzek fedeznék.

Koldusaink e mellett tisztességes, nekik való munkával foglalkoznának: fát vágnának, kosarat, gyékényt stb. fonnának, gyárak számára papirzacskót ragasztanának stb. Ezzel megkeresnének évi 40—50 koronát.

Veszprémben egy koldus évi eltartása a szegényházban 144 koronába kerül s évenként átlag 60—80 koronát keres meg mindegyik.

Meg kell tehát építeni a szegényházat és el kell tiltani a koldulást. Akihez pedig koldus jön, küldje a szegényházba, ott megkapja azt, amire szüksége lehet.

Hol építsük meg?

En reményem, hogy a Nagy Sándor-féle fél millió hagyatéka ügye nem fog évekig húzódni. Hallottam már okos meg-egyezésről is. Hiszem azonban, hogy a városi árvaház rövidesen felépül a vízi-városi templom mellett. Akkor természetesen lebontanák a mostani alkalmatlan kórházi épületet. Velük egy telken vagy egy épületben legfeljebb a városi aggodat lehetne elhelyezni. A szép, tiszta öregek, városunk egykori polgárai (20—25 legfeljebb) csak tiszteletreméltók lehetnének mindenki számára. Őket az apácák irgalmas szíve gondozná. A koldusokat teljesen különválasztva különházban helyeznénk el, a Széna-tér felé volna erre hely még. Az ott lévő régi házak közül nem volna nehéz egyiket másikat megszerezni. A nőket a Könyök-utca felé, a férfiakat a Széna-tér felé helyezném el, de úgy, hogy élmezésüket egy konyhából nyernék. Ha a mostani aggintézet konyha elláthatja a népkonyhát, talán nem ütköznek nehézségbe a szegények ellátását is egy közös helyről eszközölni.

Hogy miért centralizálnék?: Csupán költségkiméleésből. A központi ellátás nagy

Szerelmesek.

— A Fejérmegyei Napló tárcája. —

Személyek: Jolánka, Andor, jegyesek.

(Színhely: Csinosan butorozott leány-szoba, ajtón ablakon függönyök: alacsony heverő-diván, mellette zsölye. Jolánka szalagos házi-ruhában a divánon hever. Kezeit arcára szorítva zokog s nem veszi észre a lassan közeledő Andort, ki a zsölyére ülve nézi, majd lehajlik, hogy egyik kezét megcsókolja.)

Andor. Ah, be sós! Nini, maga kesereg valamin, hisz csupa köny?

Jolánka (ingerülten felpillantva.) Andor, hogy mert ide bejönni? Ki hívta? Ki engedte meg, mi?

Andor. De drága Jolánka, eddig nem adta tudtomra, hogy lesznek napjai, mikor nekem magához csak aranyszélű kártyával lehet bejutni.

Jolánka. A miért szomorúnak lát, nincs följogosítva, hogy velem gúnyolódjék, tudja?

Andor. Jolánka, édes hogy merne önnel halandó ember, annál kevésbé a maga bálványozója gúnyolódni?

Jolánka. Merjen, maga kiállhatatlan, rá nem nézek soha többé, nem is akarom látni. Ugy bizony, nézhet!

Andor. Dehogy nézek.

Jolánka. Hát?

Jolánka. Gyönyörködik? Ugyan kiben?

Andor. Magában, a föld legszebb anyagában.

Jolánka. Ugy? Ha egyáltalán gyönyörködne is, a mit tudja, sohase fogok, elhinni, hát azt kerekén kikérem magamnak.

Andor. Szerencsére lehetetlen. Levegőt és napsugarat nem szokás az embertől megtagadni, mert tudnivaló, hogy e kettő multhatatlanul szükséges a megélhetéshez.

Jolánka. Ajánlom, hogy közben egyébbel is táplálkozzék. Különbben, ha azt hiszi, hogy én is az a líba Annuska vagyok s az én fülembe is mindenféle ostobaságot suttozhat, mint az övébe tegnap, akkor alaposan csalódik.

Andor. Ha maga meg abban reménykedik, hogy engem is az orromnál fog vezetni, mint azt az ostoba Borz hadnagyot, a kivel a kezét bucsuzáskor tíz percig, — oh, volt harminc is, — csókolgatta, akkor bizony még jobban csalódik. Nem szokás semmiféle ural (félre: kivéve jómagamat) harminc percig csókolgatni a kezünket.

Jolánka. Szent Isten! (Felkönyököl.) Még neki áll fölebb. Még ő talál megróni valót a vi-seletemben!

Andor. Nem is ma történik ez, kedves Jolánka először.

Jolánka. Kezd érdekes lenni. (Szalagjával babrál.)

Andor. Semmi érdekes, semmi színpadias-ság. Eihatározatom, hogy vasszigorral lépek föl.

Jolánka. Kiváncsi vagyok rá.

Andor. Nincs miért tréfálózni. Ön már hozzá szokott, hogy úgy bánjék az emberrel, mint valami kutyakorbácsos zsarnok a rabszolgákkal. Jól van, megmutatom, hogy nagylelkű tudok lenni. Zsarnokoskodjon, de azt kikötöm, hogy csak — felettem! Nem vállalkozom többé a levegő őrzésére, maga ide-oda csapongjon és minden táncát azok közt ossza szét, a kiket utjonnan meg akar hódítani s szegény Andornak, gondolja, elég a végén egy kis tour is, mikor már szuszogni se bír. De csalódik, ennek vége lesz. Vagy minden tánból a legelsőt, — kivéve a négyesből a másodikat, — vagy egyet se. Vagy az én oldalamon fog „tündökölni,” vagy kénytelen lesznek karommal azt a líba Annácskát boldogítani, kinek mellesleg gyönyörű kék szeme és meleg kis szivecskéje van, de csak egy számára.

Jolánka. Ugy látszik, jól megismerte a szívével. (Elfordulva.) No bizony ilyen is az alig egy hetes völegényhez!

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOS
VASZON, ASZTALNEMŰ ÉS ÁGYNEMŰEK ÁRUHÁZA SZÉKESFEHÉRVÁR,
— BARÁTOK ÉPÜLETE, AZELŐTT ÖZV. HANEL ANTALNÉ-FÉLE ÜZLETHELYISÉG. —

Mai lapunk 4 oldal.

FJNb00000227

összeg pénzt takarítana meg a város számára.

Kérem azokat, akik ehhez az eszméhez hozzászólni óhajtának, közölik gondolataikat.

Bilkei Ferenc;
városi biz. tag.

ÚJDONSÁGOK.

Értesítés.

A székesfehérvári belvárosi katolikus kör, hogy célját, a katolikus világnézet megszilárdításának, terjesztésének ügyét igazi, komoly munkával minél intenzívebb módon szolgálja, a múlt évben — próbaképpen — a kör férfitagjai számára szociális kurzust rendezett.

A modern emberiség nagy érdekeit hatalmas erővel mozgató kérdések iránt akkora érdeklődést mutatott a város intelligens férfiközönsége, mely a rendezőség legvérmesebb reményeit is messze fölülmulta. Az a kitarthat, mellyel a kurzus hallgatói a tavali tizenhat előadást látogatták, érlelte meg a kör vezetőségében a gondolatot, hogy az idén a körtagok és az intelligens nagyközönség számára *apologetikus kurzust* rendezzen, melynek keretében megvitatást nyerjenek azok a nagy, az emberiséget mindenkor érdeklő kérdések, melyeket ma a hitetlen tudomány és anyagi világfelfogás a legerősebben ostromol.

Az előadások, melyek megtartására egyelőre *Prohászka Ottokár dr.* megyéspüspök és *Vass József dr.* theológiai tanár urak voltak kegyesek vállalkozni, a következő kérdéseket fogják felölelni: Hexameron (hat napi teremtés); Evolúció (az ember származása és a majomelmélet); Modernizmus; Szentírás (Egiptom—Babel); Összehasonlító vallástudomány és a biblia; A hit és tudomány eskatológiája; Spiritizmus; Feminizmus; Szabadakarat és de-

Andor. De Jolánka, nézz rám! (Melléje térdel.) Azt akarod, hogy én is sirjak?

Jolánka. Ki sir még? (Kendővel szemét törli.) Nem elég, hogy szivtelen, goromba, még önhitt is akar lenni.

Andor. Szeretlek, édes!

Jolánka. Ah! Most azt gondolja, hogy a gyönyörű szemű (gunyosan), meleg szivecskéjű Anna mellett térdel.

Andor. Nem, ne kinnöz. Te előtted térdelék, Jolánka, a kivel már sokat és sokszor civakodtam, de megvallom, szívem már lázongva követeli a kibékülést.

Jolánka. Ugy? S talán még azt hiszi, hogy megis csókolják?

Andor. Ezerszer, nem egyszer.

Jolánka. Haha, ez nem rossz, haha, ez jó! Nem is gondoltam, hogy ma még kacagni fogok. Vajjon mit is csinálhat most az ön melegsziví Annuskája?

Andor. Manó vigye! Ezer bocsánat, de hagyjuk ezt!

Jolánka. Hát már lemondott róla?

Andor. Bár te is olyan könnyen lemondanál az udvarlókról.

Jolánka. Kérem, még én nem jutottam olyan messzire, hogy tudjam, milyen szívűk van... Addig pedig...

Andor. Nem fogsz lemondani?

Jolánka. Ne emlegesse folyton az én nem létező udvarlómat. Azzal ugy sem feledtetni azt a pillanatot, mikor olyan közel suttogott Annával, hogy egészen belehevült. Mondja mi volt az?

Andor. Azt hiszed, tudom, mi mindent hazudtam mérgemben, mikor te a csokrod mögött

terminizmus; Inquisitio; Csoda; Jezsuitizmus; A Galliei eset; Szabadkőművéség; stb.

Tájékoztató.

1. Az előadásokra a katolikus kör külön meghívókat nem bocsájt ki s a jelen közlemény meghívó gyanánt tekintendő.
2. Az előadásokon költséget is szívesen lát a kör vezetősége.
3. Belépő-díj és jegy nincs.
4. Az előadások a katolikus egyesületi ház kistermében tartatnak. (Bejárat a nagytermen keresztül.)
5. Az előadás ideje minden héten csütörtök este 6 óra.
6. Az előadások alkalmával szöhhelleg előadott, vagy a kör titkári hivatalával írásban közölt nehézségekre és ellenvetésekre az előadók szívesen válaszolnak.
7. Első előadás f. hó 10 ikén csütörtökön este 6 órakor, melyen Prohászka Ottokár dr. Püspök ur Ümöltösága „A teremtés hat napjáról” fog értekezni.

Kiváló tisztelettel

Dornis István

a belvárosi katolikus kör titkára.

— Közigazgatási ülés a vármegyén. A vármegye közigazgatási bizottsága ma d. e. 10 órakor tartotta ülését a vármegyeház kistermében Széchenyi Viktor gróf főispán elnöke alatt.

A szokásos havi jelentésekből kiemljük a következőket: Az alispáni jelentés semmi jelentősebbet nem tartalmazott.

Lauschmann Gyula dr. főorvos a megye közegészségi állapotairól jelentett. A múlt hó folyamán házasságra lépett 311 pár, született 671, meghalt 409 egyén. A születés 262-vel mulja felül a halálozást. Kipuhatolható beteg volt a megyében 3561, ebből gyógykezelés alatt volt 7 éven alul levő egyén 1844, 7 éven felül levő egyén 1707, nem gyógykezeltetett 10. Beteg volt a lakosság 1-6 százaléka. Pusztító betegségek a bél és gyomorhurutos bantalmái. A Dunaparton a vörheny és kanyarójárvány nagyban pusztított. En-

nevetgélmi kezdél a hadnaggal? Igen, mindennek az a számára hadnagy az oka. (Fölugrik, pár lépést tesz a szobában.) Igen, le is fogom szelni a fülét.

Jolánka. Addig legyen szives, foglalja el előbbi helyét.

Andor. (odamegy.) Angyalom!

Jolánka. Fog-e meg suttogni a melegsziví Anrácskával?

Andor. Soha, esküszöm!

Jolánka. Mig él ezen a világon?

Andor. Mig élek ezen a világon!

Jolánka. Se harminc, se negyven, se ötven, se hatvan, se hetvenés korában?

Andor. Meg kilencvenéves koromban sem!
Jolánka. Se Sári, Mári, se Ella, se semmiféle nőszemélyei!

Andor. Lesd, én engedékenyebb vagyok. Azt nem kívánom, hogy nyolcvaneves korodban megvond magad a hadnagyk kellemes társaságtól, de azt kikötöm, hogy negyven évig mondj le rólu!

Jolánka. Ezért a vakmerőségért csókoljon kezét.

(Andor melegen megcsókolja Jolánka kezét.)

Jolánka. (hozzájájjik.) Mi is a boldogság?

Andor. Faág, melyet el lehet ugyan érni (sójajtv), de nehéz rajta fészket rakni!

Jolánka. Nem úgy van, mert könnyű, ha ketten akarják.

Andor. Akor kezét foghatunk!

(Átölelik egymást... A függöny legördül.)

Mártonfy Mariska.

nek a magyarázatát abban találjuk, hogy a Budapest környékén nagyban elterjedt járvány a könnyű hajóközlekedés révén gyorsan átáradt a vidékre. A tudóvész veszedelme ellen megyszerzte intenzív módon megindult a védekezés. A Védőegyesület itt megbecsülhetetlen hivatást tölt be. A Sz. György-kórházban dr. Bassa Zsigmond közegészségi felügyelő szemlét tartott, a látottak felett teljes megalégedését nyilvánította. A kórházban levő betegek közül gyógyultan távozott 94, javultan 16, meghalt 13.

A pénzügyigazgatóság jelentése: A kincstári követelés volt 5,330.014 korona. Erre befolyt összeg 4,145.145 kor. 10 fill. Hátralek 1,184.868 kor. 74 fill. Adóelengedés 246, fizetési halasztás engedélyezése 39 esetben történt. Elintézetlen ügydarab 19.

Az állategészségügy kedvezőten volt a megye területén.

A tanfelügyelőség jelentésében jelentősebb dolog nem fordult elő. Az alapi tanító megnövsülven, 2 szobás lakást kért a hitközségtől. Az ügy felelbezés folytán került a közigazgatási bizottság elé, amely a lakás megadását hozta javaslatba.

A kir. ügyszség jelentése szerint a múlt hó végén a letartóztatottak száma volt 96, ehhez jött 40, így lett 137. Elítéltek 67 férfit, 5 nőt.

A közigazgatási előadó jelentésében nem volt semmi említésre méltó, ugyszintén a mérnöki hivatal jelentésében sem.

Az ülés fél 12 órakor ért véget.

— Zeneestély. Pompás élvezetben volt része városunk közönségének tegnap este a tuberkulózis ellen védekező egyesület zeneestélyén. A jegyek mind elfogytak, a közönség tarka képe hullámozva töltötte be a Szent István-termet. Városunk notabilitásai között örömmel láttuk ott Cziráky Antal gróf val. b. t. tanácsost, az egyesület nemeslelkű és annak érdekében minden áldozatra kész védnökét. A megnyitót a honvédeknek játszottá Tomas: Mignon operájából. Az édes melódiák, több helyen játszi kedvességgel mindvégig lebilincselte a közönséget. A zenekar tökéletes játéka pedig oly dicséret Frycaj Richarda, a melynél jobban senki öt nem dicsérhetné. Gerő Gizella kisasszony énekét többször volt alkalmunk már dicsérni. Valami mystikus lágyaság, hajlékonyság van hangjában, a melyhez hozzászámítva annak erejét és terjedelmét, megérthetjük a közönség háromszoros kihívásig menő leltésedését. Pap Miklósról (Kohn Adolf kereskedő fia) szintén nem először hallottunk már. A fiatal, alig 20 egynehány éves művész máris ismertté tette nevét a legelőkelőbb művészi körökben, a hol mindenütt tisztelettel említtük. S a mit még nagyobb örömmel említtünk, az elismerés épen nem kapatta el őt, sőt a legszimpatikusabb, legszerényebb emberek közé tartozik. A mai játékra, melyhez a honvédeknek szolgáltatót megfelelő művészi kísérletet, oly talentumról tesz tanúságot, a melyre mi fehérváriak méltán büszkék lehetünk. Csodálatosan bravuros technikája, erő, lágyaság, minden egyesült előadásában. A közönség valósággal el volt ragadtatva és nem engedte addig el, míg egy kedves, de ismét óriási technikai készütségéről tanuskodó újabb darabot adott elő. A dicséretnek legmagasabb jelzőit alkalmaztuk az eddigi szereplőkre s alig találunk újabb szavakat. Pedig a mit a déli vasutiak dalárdája Kneifel Ferenc dr. vezetése alatt produkált, az méltán a legnagyobb elismerésre tarthat számot. Egyszerű munkás valamennyi, laikus ember nem hinné, a ki azonban látta és hallotta őket, az megértette, hogy a művészet birodalmából vették ihletüket. Bámulatos egyöntetűség, oly fegyelem uralkodik köztük, hogy a karmester egyetlen üjmozdítását valamennyi érti. A legpompásabb lágyasággal adták elő darabjaikat, de megmutatták, hogy az erő kifejtésére mily hatalmas képességeik vannak. A belvárosi kör intelligens férfiból alakult dalárda megszüntnek tekinthető — intelligens emberek nálunk nem tudnak annyira fegyelmeket lenni, hogy a rend ábcéjét betartsák. Kneifel Ferenc megmutatta, hogy az ő. keze az egyszerű anyagból is kincset vált ki, mert az ő szorgalma

és lelkiismeretessége nem ismer se határt, se akadályt. Ez mindenestre megfelelő dicséret az énekesekre is; de még inkább a karmesterre, a ki őket vezette. Több csinos dal után a Fráter-féle ismeretes "Száz szál gyergyát" dalt dalolták el, ráadásul még pedig oly hatással, a mely még az előbbieket fölött is állott. Végül még a honvédszenekar játszotta el Schubert szymfoniáját. Megvalljuk már kifogytunk a dicséretekből. Azért nem mondunk egyebet, mint hogy méltó volt az előbbiekhöz. Azt azonban büszkén említhetjük, hogy Székesfehérvár oly zenei élettel, illetőleg zenei talentumokkal dicsekedhetik, a melyre Magyarország bármely város büszke lehetne.

— **A vizivárosi választás** tegnap lezajlott.

Beadtak 350 szavazatot. Szavazatot kapták:

Erdőssy Bódog	163
Vass József dr.	94
Hufnagel György	92

E szerint Erdőssy Bódogot városi bizottsági taggá választották. A választás felé különösen az utóbbi napokban óriási érdeklődéssel tekintett a város közönsége. Az ellentétek annyira kiéleződtek, hogy lehetetlen volt minden oldalról figyelemmel nem kísérni. Érdekes volt a választók állásfoglalása azzal az elvvel szemben, hogy csak vizivárosit szabad megválasztani s egy másik városrészből szegyenfolt a benszülőttek becsületén. A választók háromnegyed része megmutatta, hogy az észbeli kiválóságot nagyobbra tartja, mind azt a véletlen körülményt, hogy valaki száz lépéssel idebb, vagy odébb lakik Fehérvárott. A fő a város érdeke, ebben azonban benne van a Viziváros is. Ha a Belváros meg tudja választani Dieballa Györgyöt, Kuthy József dr., Ráday Lajos dr., holott azok Tóvárosban laknak, ha a Tóváros beválasztotta Czapáry László drt és Lakatos Frigyes drt s büszkének rájuk, akkor a Vizivárosnak sincs oka szegyenleni magát azért, mert okos embert ültetett a zóid asztal mellé.

Vass József dr. meg nem választását mindenestre élénken sajnálja minden ismerője. Az ő tehetsége, fényes szóbeli talentuma mindenestre rövid idő alatt elnyerné a megérdemelt pozíciót a városházán. Be is fog kerülni oda rövid idő alatt, különösen ha a jelölők a választók körülményeit is figyelembe veszik s nem provokálnak kellően meg nem indokolható személyi ellentéteket.

A választás egyébként a legnagyobb rendben folyt. Ie. A választók lelkesedtek, évődtek egymással, végül pedig örültek és keseregtek. A választás elnöke Pénzes Imre volt.

— **Zászlószentelési ünnepély.** Az előszállási keresztény szociális egyesület 1908 december hó 13-án Lászlószky Kálmáné urnó zászlóánya védnöksége alatt zászlószentelési ünnepélyt tart, a következők sorrenddel: Reggel 8 órakor gyülekezés az egyesület helyiségében. Fél 9 órakor ünnepélyes felvonulás az előszállási plebániatemplomba és a zászlóanya ünnepélyes meghívása. Ezt követi az ünnepélyes szent mise, melynek végzetével szent beszéd kíséretében az egyesület zászlójának megáldása. A szertartások után szegbeverések következnek és felvonulás a leányiskolába. — *Műsor:* Megnyitót, tartja Lászlószky Kálmán. Magyar zászló, Patyi Istvánról. Szavalja Klopusz Lajos Keresztény szocializmusról. Tartja Szalánczy Andor. Hazánk Nagyszonyja. Kiss Menyhértől. Szavalja Varga Rozsi. Zárszó, tartja Mészáros Amánd, diszelnök. Himnusz.

— **Börtönvizsgálat.** A törvény értelmében a börtönvizsgáló bizottság minden negyedévben börtönvizsgálatot tart, hogy a börtönfelszerelés, a rabok sorsa, ellátása elleni nincs-e kifogás. Déléltől 12 órakor Széchenyi Viktor főispán vezetése alatt a börtönvizsgáló bizottság felkereste a kir. törvényházat, megtekintette a börtönhelyiségeket és a látottak felett megelégedését nyilvánította.

— **Hat oldal.** Gyöngébb fajta katolikusok arról panaszkodtak, hogy hát ők vennének kath.

ujsgát, vennének Uj Lapot is, ha az nem volna olyan sovány, üres... mert hát lám, egy krajcárért manapság már hat oldalas ujságot adnak a nem épen katolikusok lapváivalatok. Az Alkotmányt is megvonnák, jártnak, ha ugyan abban a hibában nem leledzenék, mint az Uj Lap, t. i. üres, sovány; holott ugyanolyan pénzért egész kötetet adnak más lapok.

Nos, ennek a szerencsénosságnak, ennek a kifogásnak immár nincs többé alapja. Az Uj Lap szintén 6 oldalt ad naponként egy krajcárért, az Alkotmány terjedelme is csaknem megkétszereződött, míg ára a régi maradt. A Kath. Sajtóegyesület fölírta tértelenségéből a katolikusokat s két évi fönállása után ime ezt a lelksítő eredményt mutatja föl!

Kiváncsiak vagyunk, akad-e még ezután katolikus, aki elő merne hozakodni azzal a régi kifogással?!

— **Növekszik a vármegye.** A választókerületek új beosztása az egyes vármegyék területében is némi változást idéz elő. Fejérvármegye határvonala, mint értesülünk szintén ingadozás alatt áll. A kiszivárgott hírek szerint a sárkereszturi választókerület mellett új választókerület kekkittetik ki, amely természetesen megbolygatja az eddigi választókerületeket, a bodajkit és a sárkereszturit. A beavatottak sejtelme szerint, két részre szakad a székesfehérvári kerület is, esetleg a szomszédos községek bekapcsolásával. A megbolygatott sárkereszturi kerület Veszprémvármegyéből fog kapni területet, nevezetesen az enyingi járásnak vármegyénk szélső részén fekvő községeit. Tehát növekszik a vármegye. Csak előre a haladás útján.

— **A kisiparosok szervezkedése.** Városunkban is szervezkednek a kisiparosok. A szervezkedés, amint a jelekből látjuk, szociáldemokraták célokat szolgál, a mozgatói: verbéli demokráta. A legközelebbi cél természetesen az, hogy minél több pénzt gyűjtsenek a maguk kasszájába a demokráta szájbőriparosok. Heti 20—20 filléres járulékot akarnak bevasalni a szervezetbe helépő kisiparosoktól. Tegnap d. u. 2 órakor volt nálunk a szervezkedő gyűlés, amelyen mintegy 60 munkás jelent meg. A pesti kiküldött természetesen a „szervezkedés” előnyeiről beszélt s arra lelkesítette a munkásságot, hogy minél többen lépjenek be. Hogy mennyire kap az új szervezkedésen a munkásság, mutatja az, hogy alig harmincan jelentkeztek a szövetségbe való felvétele. Jól indul.

— **Még egy millió a klerikálisoknak.** Ily címen kesereg a szociáldemokraták hivatalos lapja, a „Népszava” azon tény fölött, mely szerint Apponyi Albert gróf kultuszminiszter a jövő évi költségvetésbe 980,000 koronával többet vesz fel a hitfelekezeti és községi iskolák segélyezésére mint tavaly. A vallásos nevelés ellen törő, a hitant az iskolából kiküszöbölő szerető vandallak nagyon fáj Apponyi eme terve, ők inkább azt szeretnék, ha azt a milliót önekkik juttatná a miniszter, mert akkor bátrabban lehetne tüntetni az utcákon és nagyobb kedvvel lehetne gyilkolni, ütni, verni, betörni a kávéházak és kirakatok ablakait, no meg utána a városigetben többet lehetne felönteni a garatra, mert az új bor dolgozik ám már és pedig erősen. Hogy mennyire, azt mi fehérváriak tudjuk legjobban. Nincs hét, hogy valakinek be ne törnének a koponyáját. Szomorú erkölcsök!

— **A szeminárium kápolnájára** legutóbbi kimutatásunk óta következő kegyes adományok folytak be:

Dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök úr 100 kor., Radnich Imre plebános (Káloz) 20 kor., Dr. Hufnagel János plebános (Dunabogdány), Strelt Ferenc püspöki irodaigazgató, Bulics Ferenc esp. plebános (Budakeszi) Angeli Márton plebános (Pilisvörösvár), Dallmann József plebános (Bakonysárhány), Csúcs István plebános (Sukoró), Farkas László káplán (Zsámbék) 10—10 kor., Kapitány Gyula plebános (Sárszentmiklós) 6 kor., Krizsány János esp. plebános (Zsámbék), Fodor Ferenc plebános (Sárbogárd), Lattyák Károly

káplán (Pilisvörösvár), Pásztori József káplán (Ercsi), Hálnek Béla hitoktató (Székesfehérvár), Szabó Ferenc káplán (Bodajk) 5—5 korona, Miller József plebános (Úrém), Baranyay Lajos káplán (Bicske) 4—4 kor., Tamás Vilmos esperes-plebános (Székesfehérvár), Arany Imre káplán (Budakeszi), Ramsperger János plebános (Szaár) 3—3 ker., Kindl János plebános (Tahitót-falú), Puli György plebános (Cákonkút), Herbst József plebános (Perbál) 2—2 kor.

Fogadják a szíves adakozók az Ur Jézus nevében hálás köszönetüket; de ugyanakkor kifejezést adunk abbéli kérelmünknek és reményünknek, hogy nem feledkeznek meg rólunk azok a fősztelendő urak sem, akik még nem küldték be adományukat, amit a Szent Szív dicsőségének előmozdítására kegyesen adni szándékoznak, mert az eddig begyűlt összeg még mindig nem elegendő a szükségsek fedezésére. Mély tisztizzel a székesfehérvári növendékpapság.

— **A „Magyar Állam.”** A magyar katolicizmusnak egykor egyetlen és bátor harcosa, negyvenkilencedik évfolyamában, december 3-án utolsó számát adta ki. Az idők és viszonyok változtatával több tekintetben ellentétek közé jutott, előfizetői folyton apadtak s most végre a legutóbbi szerkesztő kénytelen volt a lapot kellő pártolás hiányában megszüntetni. Bucszóját e megszivleendő szavakkal végzi: „A kath. sajtó minden vonalon támogatásra szorul; ébredjünk, dolgozzunk, míg nem késő!”

— **Bundatolvajok.** Takács József és Major József kislángi fuvarosok Székesfehérvárra igyekeztek, hogy eljárnak megbízatásukban. Utközben egy kis sziverősítőre betértek a táciak kocsmájába. Mig egy félóraig melegedtek a kocsmában, a kocsjukon levő 2 bundát ellopta ismeretlen tolvaj.

— **Megdermedt ember.** Tóth István déghi lakos vasárnap dél alatt Kislángra igyekezett, hogy dolga után lásson. Utközben majd megvette az lsten hidegje, azért betért egyik utszéli csárdába, hogy az áldott melegítő italból néhány kortyot leöntsön a garatra. Dülöngözve folytatta útját, mig a kelletlenül nagyobb mennyiségben benyaktalt pálinka le nem döntötte lábáról. Megdermedve találtak rá a jó emberek, akiket a téli nap alkonyán arra vetett sorsuk. Azt hitték megfagyott a szerencsétlen, azért bevitték a kislángi község-házára. Itt azonban a jó meleg helyen alig egy fél óra mulva szépen — felengedett megdermedve.

Csenevész gyermekek

gyorsan egészségesekké válnak, ha a SCOTT-féle Emulsiót szedik. A javulás már az első adag használata után észlelhető.

A SCOTT-féle Emulsió

Az Emulsió valószínűsíti a SCOTT-féle módszer fejlődését — a halast — kérjük figyelembe venni.

oly édes mint a tejszín és a beteg szívesen veszi be és megemésztí még akkor is, ha a tejet vissza-utasítja. Köztudomásu, hogy az egész világon legmelegebben ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót.

Egy eredeti üveg ára 2 k. 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerertában.

— **Az adony-seregélyesi ut.** A téli időjárás nagyon megviselte az utakat, amelyeknek helyreállítására a mérnöki hivatal gondja és kötelessége. Az adony-seregélyesi utvonalon annyira rendezetlen, hogy hatalmas kődarabok állanak ki rajta a kocsi közlekedésnek nem épen előnyére. Zichy Nándor gróf, adonyi nagybirtokosa a helyzet bizonyosságul néhány darab hatalmas kődarabot küldött be főispánunknak, s arra kérte őt, hogy az ut megjavítására intézkedjék. A főispán a mai ülésen a mérnöki hivatal figyelmébe ajánlotta a dolog állását s ígéretet vett tőle; hogy rövid időn belül kiigazítják az utvonalon hibáit.

SZÍNHÁZ.

Szombat, dec. 5.

Gépiró kisasszony. Vig operette. Frierer-és Zverenz. Zenéjét szerette Reimann. Modern operette. Dehát- hiába akarnánk róla valami okosat írni. Tartalom édes kevés, úgyszólván semmi. Jákobsonnak (Kovács) személykölcsonzó intézete van. Kölcsön ad Hostings bankárnak (Déri) egy gépirókisasszonyt s az estélyre egy herceget, a ki különben nem herceg. Denique összevissza beleszeretnek egymásba. Hát mit is csinálhatnak egyebet. De igenis csinálnak egyebet, amit ilyen vékony tartalom mellett csinálniok kell. Mókáznak, ugrabugrálnak, nevetnek, rossz vicceket csinálnak, sokat énekelnek soloban, duettben, karban, mutogatják a szébbnél-szebb toaletteket. Ez az egész. A közönség kacag, élvezi a szép, fülbemászó áriákat. A központ természetesen Kormos volt, a bájos, a széptoalettű, szépen csicsorgó, durcás, mosolygós, nevető, kacagó, fáncoló aranyos Kormos, (6 volt a gépiró kisasszony) a kiért az egész publikum szívesen bekormoztatná magát. Kovácsnak olyan maszkja volt, hogy az ellensége is megirigyelhette volna, piáne azt az állapotát, hogy annyi pénze volt, mint egy amerikai nagybácsinak. Dérinek ennél volt már jobb és hálásabb szerepe is. Borbély Lili szép is volt, szépen is énekel. Inke ismét pompásan festett, Bátor pedig majdnem kibújt a bőréből a sok jókedvtől és bohóságától.

A közönség természetesen megtöltötte a színházat és nagyon jól mulatott.

Vasárnap d. u.

Nagymama. Rogyásig megtelt színház, pompásan mulató közönség.

Vasárnap este.

Gépiró kisasszony. Nem habozunk megjövedni, hogy a Gépirókisasszony megér egy tucait előadást. A mi publikumnak való. Nem okos, hanem szemnek, szájnak, inynek való. Csak minél kevesebbet gondolkozni és minél többet nevetni — akkor a publikum szerint való színház hitatása magaslatán áll. Persze ismét zsefolt ház.

Szerkesztői üzenetek.

Érdeklődő. Kérem ne legyen ön gyermekét lelki és ne fűdjön meg olyasmítól, amítől nem való megijedni. Ne féljen ön a kulturpalotától. Az idő gyöngyben kigyomlája az ön fűjtöt is, a mienket is addig, míg a fehérvári kulturpalota megépül. Arról mindenestre biztos lehet, hogy nem ott kopik le az ön fejről a dus fűrtözet. Legyen megnyugodva a kulturpalota megépítése előtt megépül még három iskola — a mi értesülésünk szerint még 1909-ben a deák-utcai, továbbá az ipariskola és vele a belv. fuiskola. Sőt a kulturpalota előtt megépül a vízvezeték is (amelyre a jövő hónapokban szintén pályázatot hirdetnek már) s. vele kapcsolatosan a csatornázás is és a csatornaboltozás is, csak tessék türelommel lenni és ne tessék elárulni, hogy ön a dolgokról vékonyan van értesülve. Kritizálni, mindent leszólni könnyű, még annál is könnyebb, mint valaminek utána kérdezősködni.

Anyakönyvi statisztika.

1908. november hó 23-tól december hó 5-ig.

Születés. Született: 12 törvényes fiu, 7 leány, 0 törvénytelen fiu, 0 leány, halvaszületett törvényes fiu 0, leány 0, törvénytelen fiu 0, leány 0. Összesen 19.

Halálozás. Elhalt: 7 éven aluli 2 törvényes fiu, 1 leány, 7 éven felüli 6 férfi, 6 nő. Összesen 14.

Esztől a születés a halálozást 5-tel mulja felül.

Elháltak: Bach Ferenc, dv. mozdonyvezető, r. k. 51 éves, Csikós Julia férje, Gyümölcs-utca 37. — Takáts Julianna, r. k. 1 napos, Maroshegy 106. — Özv. Berényi Jánosné, szül. Mikó Anna, r. k. 70 éves, Öreg-utca 63. — Roslási Szabó Ferenc, r. k. 14 napos, Forgó-utca 2. — Spolarits Pál, kőbánya-munkás r. k. 20 éves, nőlen, Saragélyesi-ut. 1. — Özv. Vágó László Ignác, szül. Virág Anna, r. k. 72 éves, Szarazrétek. — Özv. Wurtzinger Ignác, szül. Wierhard Mária, r. k. 70 éves, Sár-utca 18. — Takáts Józsefné, szül. Puszkó Margit, r. k. 21 éves, Horog-utca 11. — Özv. Wurtzinger Jánosné, szül. Gyurkovits Klára, r. k. 71 éves, Rákóczi-utca 12. — Urnig Ignác, r. k. 7 éves, Gástelep-utca 4. — Vágó László István, r. k. 4 hónapos, Lövölde-utca 4. — Özv. Pollák Józsefné, szül. Breuer Rózsa, magánzónó, isr. 82 éves, Kigyó-utca 17.

Házasságkötés. A fentjelzett idő alatt házasságra lépett: 4 pár.

Kályhák és takaréktűzhelyek fűtésére legalkalmasabb, leggazdaságosabb, legkellemesebb tüzelőanyag

a sajtolt szén,

mert :
állandóan egyenletes meleget ad,
mennyisége könnyen ellenőrizhető,
nem piszkít és kezelése egyszerű.
100 kgr. ára házhoz szállítva 2 k 40 f.

Megrendelhető Székesfehérváron :
„Sajtolt szén“ elárúsító raktárban
Stibál Gusztáv Rákóczy-utca 6. sz.
(Galambos-ház) és
Krausz Verona dohánytözsdéjében,
Nádor-utca.

Az adventi szent idővel
kezdődik

Dr. PROHÁSZKA OTTOKÁR

székesfehérvári püspök ur Ó Méltósága legutóbb
megjelent nagyszabású műve:

**Elmélkedések
az evangéliumról.**

É kiváló mű finom biblipapírra van nyomva s
kis 8-adrét alakban 736 oldalra terjed.
Ára vászonkötésben 8 kor., bőrkötésben 10 kor.
Kapható Buzárovits Gusztáv könyvkiadóhivatalában
Esztergomban.

Ugyanott kapható az illusztris szerzőnek eddig
megjelent többi nagybecsű műve is, egymint:
Isten és a Világ. Különös tekintettel a természettudományokra. Második kiadás. Nagy 8 ad-
rét, 250 oldal. Ára fűzve 2 k. 40 f., kötve 3 k. 40 f.

A keresztény bűnbánat és bűnbocsánat. A budapesti m. kir. tudományegyetem hittani kara által a Horváth-féle jutalommal kitüntetett pályamunka. Második kiadás. Nagy 8 adrét, 325 oldal. Ára fűzve 4 kor., kötve 5 kor.

Föld és Eg. Kutatások a geologia és theologia érintkező pontjai körül. Harmadik kiadás. Nagy 8-adrét, 462 oldal. Ára fűzve 6 kor., kötve 7 kor. 50 fillér.

Dominus Iesus. Nyolc konferencia, melyet a budapesti egyetemi templomban tartott dr. Prohászka Ottokár. Második kiadás. 8-adrét, 118 oldal. Ára fűzve 1 k. 20 fill., kötve 1 k. 80 fill.

A diadalmas világnézet. Második kiadás. Nagy 8 adrét, XII és 292 oldal. Ára fűzve 4 kor., kötve 5 kor. 20 fill.

Egyben ajánlom a fűző urak becses figyelmébe dúsan berendezett és nagy választéku **szent kép, rózsafűzér és imakönyv raktáramat** a legjutányosabb árak mellett.

Mutatvány küldeményeket választás végett, valamint minta-kepeket kívánatra szívesen küld

Buzárovits Gusztáv
könyvkiadóhivatala, könyv- és műkereskedése
Esztergomban.

ZILZER MANÓ

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára
Székesfehérvár, Szőgyeny-Marich-utca.

Állandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, fiu- és gyermekruhák

ugyszintén

**papi öltönyök,
Ferenc József-kabát,
köpenyek (havelok)**

**bőrkabátok, utazóbundák,
raglán-felöltök, kabátok.**

Színházi vacsora 80 fillér.

Kávéház átvétel!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a „Hungária“ kávéházat átvettem és azt

„Korzó“ kávéház

név alatt tovább vezetem.

Főtörökvésem odairányul, hogy e téren tapasztaimat érvényesítve kitűnő, csak elsőrendű kávéházi ételek és italok **gyors és pontos kiszolgálása** által m. t. vendégeim legmesszebbmenő igényeit kielégíthessen.

Midőn egyben tudatom az igentisztelt közönséggel, hogy kávéházamban a főváros mintájára **„színházi vacsorát“** és **„korzó reggelit“** vezettem be — **80 fillér** árban, törökvésembeni támogatását kérve vagyok

Kiváló tisztelettel

Gárdos Zs.

a „Korzó“ kávéház tulajdonosa.

Saját töltésű Erdélyi, Somlyói vagy Rizling 2 korona.

Színházi vacsora 80 fillér.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.